

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— márc. 2.

(Baccarat.) Színházunk tegnap este bemutatott darabja — nem tehetünk róla — de bennünket élénken emlékeztet a magyar kormány bemutatkozására. Nem csupán azért, mert a darab hőstét csakugy uralja a hazárdjáték (itt a kártya) szenvedélye, mint a hogy Fejérváry báró urnak szemedeime a politikai hazárdirozás. Hanem azért is, mert ugy a tegnapi darab, mint a mai politika nem cselekszik egyebet, mint azt, hogy az erkölcsi tartalmat feláldozván, minden sulyt a szinpad hatásokra és ezek fokozására fektetnek. Nincs ebben a darabban egyetlenegy tisztességes alak a főbb szereplők közt, ám valamennyi azon van, hogy az erkölcsi mázzal takargassa lelke gyümölcének férges voltát. Ott az apa, a ki leányát saját hívságának áldozatául veti oda, gyűlölt főúri férjhez kényszeríti, de azért menyköveket szór, a midőn leánya szerelmi viszonyáról értesül. Ott a leány, aki sikkasztó kedvesének megmentésére szembeszáll szülőivel, társasága elítélleteivel, de azért eladja magát egy kéjencnek, hogy kedvesének pénzt szerezhessen. Ott végül a kedves, a ki inkább főbelevi magát, minthogy kedvese által meneküljön, de azért mégis csak kártyából élt, lopott és sikkasztott. És ez a sok hitvány alak ott küzd, vitatkozik, szenved előttünk ér azon van, hogy ellopja egymástól rokonszenvünket. Po xpásan illik a darab korunkba, a melynek politikája is azon öröklődik, hogy egyik politikus magát nem jobb embernek,

de kisebb gazembernek mutassa, mint a minő a másik. A szinpad hatása azonban tökéletes. És ez a fő.

(A küldöttségek) Hogy a Fejérváry kormány azon lenne, hogy a kibontakozást elősegítse, aztán visszavonuljon és eltűnjön a balféken? Minden tette ezen föltevés ellen irányul, de leginkább a küldöttségekkel üzött komédiája ilyen. Pénzen vásárolt embereket utaztat Budapestre, hogy a király előtt azt dokumentálhassa, hogy imé, az egész ország nem csak a koalíció ellen, hanem Fejérváry mellett van. Tehát minél tovább kormányon akar maradni. Balga ember, aki egyebet hisz felőle.

Hogyan győzzünk!

— márc. 2.

(Kt.) Ha az eddigi nemzeti küzdelem fázisait jóakarattal kissé behatóbban tanulmány tárgyává tesszük, gyakran észlelhetjük, hogy a legokosabb intézkedés és terv vagy teljesen dugába dől, vagy pedig nem eredményezte azt a hatást, melyet tőle nagy reménnyel vártak. Hogy mi okozta számos harci eszközünknek teljes vagy részleges meddőségét, azt némi logikus gondolkodással könnyű lesz megállapítani.

Különleges okoktól eltekintve, általában ezeket vélem.

Első és legnagyobb akadálynak bizonyult a *nemzeti küzdő tábor teljes szervezatlensége*. Az a szervezet t. i.,

mely a vezérő bizottság képében a fővárosban fennállott, jó volt országos kérdéseknek elvi eldöntésére, az irányításra, szóval az egész mozgalom egységes vezetésére, de korántsem feltehető meg azon célnak, hogy hozott határozatoknak az egész országban egyszerre és egységes szellemben érvényt szerezzen. Ha erre került a sor, láthattuk azt az ötletszerű kapkodást, azt a tájékozatlanságot, mely ország-szerte uralkodott.

A szervezés elhanyagolása, amit pedig — tekintve a küzdelem hosszu, de az irányban akadályokat nem képező lefolyását — könnyen lehetett volna elkerülni, a legnagyobb hiba, melyet politikusainknak szemükre lehet vetni és nem von le ezen szemrehányás sulyából az sem, hogy időközben — bár ez is jó sokáig késett — sok megyében megteremtették az alkotmányvédő bizottságokat. — Ezzel a tényvel annál kevésbé menthetik ki magukat, mert — eltekintve ez akció meglehetősen elkésett megindításától — a szervezés nem minden megyében történt meg, tehát szintén csak részleges munka és még ez sem egyszerre végeztetett, meg aztán bizonyos egyoldalúságban szenved, a mennyiben a bizottságoknak tevékenysége hivatalos testület lévén — csak bizonyos közérdekű ügyekben, legfőképen az ellentállásnak a megyebizottsági üléseken és a megyei hivatalokban való szervezésében merül ki, míg a társadalmat

Ma kaptam . . .

Ma kaptam egy édes,
Aranyos levelet . . .
S azt olvastam abból,
Hogy az, aki küldte:
Nagyon, nagyon — szeret! . . .

Kincset ér e levél
Minden kis betűje . . .
A szívem, a lelkem
Olyan vidámmá lett,
Megrészegült tőle . . .

Menyországgal ér föl
Minden egyes sora . . .
Nem is felejttem el
A leányt, ki küldte,
Nem felejttem . . . soha!

Szabó István.

A pletykaság és emberszólás.

A társalgó termék szorgalmas látogatója előtt gyakran feltűnhetett, hogy bizonyos egyének, néha egymásra tekintvén, tekinteteik mintegy önkénytelenül találkoznak. S mily sokat kifejező tekintet ez! Sujt, nem emel!

Mily gyakori félreértésre ad ez alkalmat, pedig semmi egyebet nem jelent, mint-hogy az illető olyasmint látott, hallott, mi magán-társalgásuk alkalmával bővebben ki leendő fejte — s ez szűli a pletykaságot.

A társadalmi rossz erkölcsök közt tán egy sem fejlődött ki olyannyira, mint ez; mert a míg Amerika, Angol- és Oroszország különféle felekezeteit az adamaták dévaj örültségét, a lipooniak különös szokásait, a nihilisták tanait a legélenkebb érdekekkel üldözzük, addig a legveszélyesebb felekezeteit saját kebelünkben nem vesszük észre.

Nekünk is megvannak adamistáink és nihilistáink.

Oly felekezet ez, — mely a többitől eltérőleg — társadalmi életünk legszentebb alapjait ássa alá.

Mindenütt föltalálható és sehol; minden rétegben megtelepszik; betolakodik a családi életbe, a terembe, a hivatalszobába; ettől sem a fegyveres hatalom, sem a törvény szigora nem ment meg.

Tagjai, mint a szabad-kőművesek, bizonyos jelről is merik meg egymást. Ha valahol találkoznak, legyen az utcán vagy a színházban, ugy ellenkezőleg mint a trappristák, kik a mély hallgatást követik, kiapadhatlan beszédbe erednek és e helyett: „Gondolj a nalálra” — „gondolj az életre,” a „másokéra” — halkán hozzá téve, köszön-

tik egymást. S e végett antitrappistáknak is lehet őket nevezni.

Különben Schopenhauer e gyakorlati tanítványai az eszményesség szétrombolásán fáradhatlanul dolgoznak.

Nincs semmi olyan, a mit ők megtűnének.

Mint hajdanában a Gellérthegy és mai nap a delejesség, ugy az antitrappisták is a gyöngéd nem közt toborzanak s különös előszeretettel amaz elvénültek közt, kiknek pusztia tekintete is minden kísértőt vissza riaszt.

Vannak férfi tagjai is, kik különösen veszélyesek, mert ezeket sötétben a vén asszonytól nem igen lehet megkülönböztetni.

Az antitrappisták tanítványait, mint a szabadkőművesek, szigorú próbatét alá vetik.

Bizonyos tulajdonságok elkerülhetlenek, mert kivétel nélkül nyelv helyett borotvát és szem helyett mikroszkopiumot hordanak.

Időről-időre bizonyos zárt helyeken ünnepléses összejöveteleket tartanak; de az, a mi bennünket e felekezet irányában oly fegyvertelenné tesz, éppen az, hogy tagjainak minden pamlag, sőt a sétányon a legelsőben kínálkozó pad, vagy a színházban két zárt-szék elegendő arra, hogy borzasztó szertartásukat megkezdjék.

egészen árván, irányulás nélkül magára hagyják. Pedig a társadalom, legyenek bár egyes tagjai akármilyen lelkesült hívei a nemzeti küzdelemnek és ennek látható vezetőjének, a koalíció vezérbizottságának, — ezt magamról is tudom — nem képes a harcot kellő nyomatékkal és kellő időben támogatni, ha nincs meg a saját szervezete, mely a hivatalos küzdőtáborral szoros összefüggésben van és onnan veszi irányító eszméit és utasításait, vagy — ami szintén képzelhető — arra e tekintetben befolyást gyakorolhat. Ezen társadalmi szervezetnek ezenkívül még az az előnye is megvolna, hogy módjában állana személyes érintkezés által a közböns és ingadozó elemeket — mert, horrible dictu, ilyen gubótermészetek is járnak-kelnek közöttünk, még pedig nagy számmal, akik ugyan nem támadnak bennünket, de nem is támogatnak, mert még mindig nem látják itt az időt, amidon a loyális türelmi fonálnak meg kell szakadnia — ügyünknek végre megnyerni. Harcunk pedig oly fenséges eszméért folyik, hogy *győznünk kell*, ha végleg nem akarunk a néptörzsek osztályába lesüllyedni, így tehát minden ujonnan megnyert harcos csak élesztheti bennünk a jövőbeli győzelemben vetett hiedelmünket!

A szervezés teljes hiányán kívül leginkább nélkülöztük eddig az egységes tervszerűség áldásait, amely tulajdonképpen az előbbivel szükségkép és logice együtt járna, mert maga a szervezés munkája már tervszerűséget követel. Hangsúlyozzuk azonban, hogy egyes tervek megkoncipiálása és végrehajtása nem azonos a tervszerűséggel! E tekintetben csak utalni kell arra a fejvesztettségre és a kivezető utak kétségbeesett keresésére, mely minden fontosabb eseményt megelőzőt vagy követőt, a felülről előkészített fordulatok váratlan bombaként való beütésére, tehát a böles előrelátás jóformán hiányára, hogy elfogadjuk ezen állításom helyes voltát és azon kijelentésemet, miszerint a tevékenységnek e tekintetben még tág tere nyílik.

A tél, hosszú estéivel, kellemes meleg szobáival, tele színházaival, báljaival, estélyeivel, hangversenyeivel, bőjti predikációval és fölolvasásaival, az antitrappisták aranykora.

Ekkor tartják összejöveteleiket, ekkor vért isznak s emberhust esznek. Borzasztó!

Kedves olvasó, te mind erre hitetlenül fejedet rázod?

Jer! én Mephistopheles s egyszersmind a bicegő ördög vagyok egy személyben, varázsköpenyemen elvezetlek és most egy háztetőt emelek le.

Az antitrappistákat szentélyükben lepjük meg.

Alkonyodik.

Végre cseng az ismert hang, a mely összejöveteleiket megnyitottnak nyilvánítja. Ez nem harang, mint a parlamentarista testületéknél s templomban; nem is emberi hang ez, mint a mohamedanus mossékban; ez a szent edényeknek halk összekocódása, a melyet az antitrappisták templom szolgáldónja tálcán hozva be, a virágos terítővel betertett asztalra helyez. Ezek kis gömbölyű edények, inkább magas, mint széles, csinos fogantyúkkal; hasonlóan körded lapos edényeken állnak, a melyeknek az a rendelkezésük: a szent ital minden cseppjét fölfogni, a mely különben a profán földre hullana.

Harmadik kifogás az egyes terveknek ügyetlen rendezése, idő előtt történt publikálása és a végrehajtás felesleges elhuzása, amiből önként következik az, hogy az ellenfél, mely egy borzasztó, szervezett hatalom élén áll, időt nyer arra, hogy megfelelő ellenintézkedéseket tegyen. Elég lesz e tekintetben a legutóbbi idő történetéből két szembetűnő eseményt emlékezetbe hozni, hogy igazoljam álláspontom helyességét és indokolt voltát.

Ami hiba, vagy mulasztás ezen háromfélen kívül történt, az e három alapokból folyó természetes következmény és a három főbaj kigyógyításával el fog tűnni a diadalunk felé vivő ut akadályai közül.

Első feladatunk tehát a három főhiányt pótolni és erre felhívom az illetékes körök figyelmét annak hozzáadásával, hogy kívánságukra egy teljesen kész terv áll rendelkezésükre, amely szerint ez szerény véleményem szerint nyelbeüthető volna; ha nem tekintik tekintélyük alászállításának, hallgassanak meg engem is és mindenkit, akinek ez irányban ötletei vannak. A sok közül aztán válasszák ki azt az anyagot, mely — ha egyáltalában — gyakorlati szempontból legkönnyebben és leggyorsabban végrehajtható.

politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 2.

A választások kérdésének most már csakugyan aktuálisnak kellene lenni. Két hete szétkergették az országgyűlést, de az országban még nyoma sincsen az új választásokra való készülődésnek. A képviselők még csak a beszámolóbeszédeiket sem mondhatták el és ahol árnya vetődik a politikai mozgalomnak, ott menten megjelenik a kormány minden eltipró ereje. Néhány héttel a választások kiírásának törvényes terminusa előtt senki nem tudja, lesz e módjában a nemzetnek újból kimondania az ítéletét, a melynek tartalma felől senki nem kételkedik.

Magas áldozó kancsóból, a mely a mi kávé edényünkre emlékeztet, a forró, gőzölgő barna ital a kis templomi edényekbe öntetik; illata az antitrappistákra oly hasonló magasztos hatással van, mint a minőt ama gőzpára, mely a háromtábu szék alól fölszállva, Pythiára gyakorolt.

Most megkezdik áldozatukat, a mi mellett az áldozó kés helyett nyelvüket használják.

A felekezetükhöz nem tartozó embereket lemészárolják s husokkal s vérükkel jól laknak. Ha mind az emberhust természetben fogyasztják el, úgy a föld néptelenné lesz vala, mert nincs senki, ki az antitrappisták kése alatt meg ne fordult volna.

Ne gondold, nyájas olvasó, hogy te vagy én meg vagyunk kimélve. Mi e vérszomjazó felekezetnek szintugy áldozatai vagyunk, mint a betűszedő, ki e sorokat szedi, s az, ki neked e lapot kezdedbe adja.

— Ma X-nével találkoztam, egészen új pompás bársony fölöttő volt rajta — szóval meg egy még eszményi tanítványnő — de gyönyörű nő; a dus, szőke haj, — ha én férfi volnék.

Tán csak nem lenne belé szerelmes, — szól közbe oktatólag egy elavult vén krokodilus, — a harmincon már jóval túl van.

— A kapitány udvarol neki — mond egy másik.

(A választás a vezértanácsban.)

A vezérbizottságban tegnap komolyan foglalkoztak a választások kérdésével. A bizottság egyik függetlenségi párti tagja elmondta, hogy magánaton teljes bizonyos formában azt a információt kapta, hogy a választásokat a törvényes időn belül okvetlenül kiírják. A vezérbizottság különben a dolgok vezetését és intézését az öt pártvezérre: Kossuth Ferencre, gróf Apponyi Albertre, gróf Andrássy Gyulára, gróf Zichy Aladárra és báró Bánffy Dezsőre bízta.

(Felfüggesztett autonomia.)

Makó. Farkas László kinevezett alispán-helyettes felterjesztésére a belügyminiszter elrendelte a város autonómiájának felfüggesztését. A felfüggesztést legközelebb publikálják.

(A közigazgatás államosítása.)

Az a hír, hogy a kormány a lex Szapáriana alapján államosítani akarja a közigazgatást, forrásunk szerint tisztára valami unatkozó politikusnak az ötlete. A közigazgatás államosítása királyi biztosokkal, kormánybiztosokkal, rendkívüli hatalommal ellátott főispánokkal ugyis folyamatban van és a kormánynak ezt a már megkezdett módszert eszeágában sincs újra experimentummal felruházni. A kormánynak a törvényhatóságok ellen folytatott harcában három főfegyvere ez lesz:

Gátat vet minden gyűjtésnek és olyan teremtésének, amelyből a tisztviselőket támogathatnák;

semmiféle nyugdíjazást a belügyminiszter javá nem hagy;

azokat a tisztviselőket, akik megtagadják a szolgálatot, felfüggeszti, elmozdítja és végső esetben a büntetőbiróság elé állítja. Ebben az eljárásában semminemű tekintettel a tisztviselők korára vagy szolgálatára nem lesz.

(Változások a kormányban.)

A „Magyar Hírlap“ ellenőrizhetlen értesülése szerint a kormány összeállításában legközelebb nevezetes változások állnak be. A forrás szerint Po-

— És a bársony fölöttő még ki sincs fizetve, — zengi egy harmadik krokodilus.

Különb, nyájas olvasó, a felekezet különös észjárását így kell értened: X. aszszony nem szép, mert már a harminc éven túl van; nincs dus szőke haja, mert kapitány udvarol neki; fölöttője nem is bársony mert még ki sincs fizetve.

A művész tehetségét kétségbe vonják, mert rossz fogai vannak; egy írót azért, — mert szokása csizmasarkait félre gázolni: az oly tanítótól, ki vörös nyakkötőt hord, óvakodásra intenek, és az oly orvostól, ki életében egyszer egy nyulat lött.

Most férj és nőt vesznek elő, kik nagyon szeretik egymást.

Az áldozó késeket már vigan köszörülik.

— Férje a házan kívül nem ismer boldogságot, csak érte él, — mond egy tanítványnő — s nejét csakis karján lehet látni.

— Nagyon természetes, — sziszegi egy főpapnő — férje élvezi az életet, s neje libácska, ki be hagyja magát záratni.

Látom, nyájas olvasó, hogy már is a bosszuság jelenségei mutatkoznak rajtad. — Meneküljünk tehát!

A. I.

povies pénzügyi államtitkár nyugalomba vonulásával *Fejérváry megváltik a pénzügyi tárcától.* Ugyancsak lemondott Lukács kultuszminister és legközelebb megváltik állásától — egészségének súlyos megrendülése következtében — **Kristóffy** belügyminister is. A király — állítólag — már határozott volna is a két előbbeni tárca betöltése iránt. A *pénzügyminister Hegedüs Ferenc*, közigazgatási bíró, a *kultuszminister pedig Poszt Gyula* közalapítványi igazgató lesz. A belügyi tárcát illetőleg még nincs végleges döntés, valószínű, hogy egyelőre *Fejérváry miniszterelnök* veszi át vezetését.

(Tolnavármegye.)

Szegzárdról jelentik: Tolnavármegye központi és vidéki tisztviselői tegnap délelőtt Szegzárdon értekezletet tartottak, hogy állást foglaljanak az iránt, hogy a mai helyzetben hivatalukban maradjanak-e, vagy lehőszönjenek állásukról. — Az értekezlet Dóry Pál alispán vezette. Elhatározták, hogy bevárják előbb a legközelebb tartandó megye közgyűlésnek határozatát. — Hangsúlyozták azonban, hogy egy percig sem maradnak meg állásukban, ha tőlük törvénytelen rendeletet végrehajtását követelik.

(Bánffy nyílt levele.)

Bánffy báró szegedi választóihoz nyílt levelet intézett, melyben kifejezi azt a reményét, hogy a választások legközelebb megtörténnek. Kifejti a választási harcra tervbe vett programját, mely szerint követeli az általános választói jogot olyképpen, hogy a cenzust meglehetősen leszállítsák, de azok is, akik a cenzust el nem érik a kuria választójogot megkapják. A katonai kérdések *kikapcsolása* mellett van, de azon elvi fentartással, hogy az *államnyelvét a hadseregben érvényre kell juttatni.* Nagyobb fontosságot tulajdonít a *vámkérdéseknek.* — Követeli az önálló vámterület előkészítését a kereskedelmi szerződések után és biztosítékot követel arra nézve, hogy a vámsorompó Ausztria esetleges ellenzése dacára felállítható legyen. Végül a legnagyobb súlyt helyezi az *önálló udvartartás Budapesten való létesítésére*, ami a király és a nemzet között az egyetértést legobban megerősítené és a felmerülő ellentéteket is elsimítaná. Mert a dinasztiahoz való ragaszkodásunk a nemzeti politika kiegészítő része.

(Csak a katonai közigazgatást államosítják.)

A szabadelpvűpárt körében azt beszélnek, hogy a kabinet nem az egész közigazgatást óhajtja államosítani, — csupán a közigazgatásnak azt a részét, amelyik sorozásokkal, előállításokkal és egyáltalában katonai ügyekkel foglalkozik.

A katonai ügyosztályokat tehát kivesszik az autonóm közigazgatás keretéből és átutalják az államéba.

Hogy mit akar ezzel a kormány elérni, könnyen elképzelhető.

Naszádi kinevezése. A fogadtatás részletei.

(Saját tudósítónktól.)

— márc. 2.

A hivatalos lap mai száma közli Naszádi Iván kinevezését.

Imhol tehát a törvénytelen kormány legújabb vipera-karma. Kiterjeszti Debrecenre is és királyi biztos utján akarja összetörni a nemzeti ellenállást.

Ha elvek harcáról volna szó, igyekeznénk minden eszközzel kimutatni, hogy a királyi biztos-rendelés nem felel meg a korona méltóságának, alapjában megrendíti a lojalitást, és alássa teljesen a közigazgatás azilárd talapzatán felépített államrendszert.

Ha elvek harcáról volna szó . . .

Kristóffyék azt mondták, hogy a rendelkezésükre álló eszközök igénybevételével rendet fognak teremteni.

Könnyelmű játékot űzne a tudomány, aki azt merné ráfogni erre a kijelentésre, hogy elvekért folytatott harcot takar. Az erőszak bejelentése volt az a kijelentés amelyet nyomon követett az erőszak az önkényig fokozott dühe néhány elvakult alaknak.

Nem lévén tehát a királyi biztos kiküldésével megindított harc elvek harca, sem a meggyőződés, sem a szenvedélyesség nem változtathat azon az állapoton, amelynek néhány nap múlva csendes szemlélője lesz a debreceni társadalom.

Ezért nem ideálunk a toll fegyverével visszaverni, porrázuzni a kormány legújabb támadását: Naszádi kiküldetését.

Ha a királyi biztos törvényteleniséget fog halmazni a törvényteleniségekre, úgy tekintjük majd, mint a hazardjátékost, aki egész vagyonát egyetlen kockára teszi fel. És legfeljebb szánai fogjuk, mert kártyaigazság, hogy a hazardjátékosnak végeredményben veszítenie kell.

Ha pedig pusztán azért jön ide, hogy alkalmadtán engedelmességre kényszerítse a tisztviselőket, — ám jöhet, de azzal a tudattal, hogy itt ugyan hiába les — alkalomra.

Kuruc Boeskaí fészében nagyon jámbor hajduk laknak. A nagytemplom harangja a Gotterhalte ütemeit zúgja és a hajdu városokból pénz-szagot hord széjjel a szellő . . .

Hajdumegye leszerelt. Vajha ki légyen az a próféta, aki időnek előtte megjósolhatná Debrecen alkotmányvédő bizottságának állásfoglalását?

*

A királyi biztosságról a következő tudósítás számol be részletesen:

A kinevezés.

Mai számunkban megirtuk, hogy a hivatalos lap mai száma hozni fogja Naszádi kinevezését.

Tudósításaink jólétesültségére vall a hivatalos lap következő közlése:

„O császári és királyi Felsege Hajdúvármegye és Debrecen szabad királyi város közönségéhez folyó évi február hó 22-én intézett legfelső királyi leiratával, a most nevezett két törvényhatóságra nézve Naszádi Iván királyi ítélőtáblai bírót teljes hatalmu királyi biztossá legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.“

Naszádi kinevezési okmánya február 22-én kelt. Tehát ekkor történt meg az előterjesztés.

A királyi biztos érkezése.

Amint értesülünk, Naszádi királyi biztos ma teszi le az esküt a minisztertanács előtt.

Megérkezése Debrecenbe teljes katonai pompával fog megtörténni. Ami úgy értelmezendő, hogy a pályaudvaron diszszázad sorakozik, és azokat ez utvonalokat, amelyeken a királyi biztos hintaja elhalad, — teljesen elzárják a közlekedés elől.

A királyi biztos megérkezése után egyesesen Rákóczi utcai magánlakásába vonul. Egyelőre még nincs megállapítva, hogy onnan, avagy valamelyik törvényhatósági székhez hivatalos helyiségéből fogja-e dirigálni a megyét és a várost.

A bevonulás a *Deák Ferenc* utcán keresztül lesz.

Vaday László id. főkapitány, akinek kormánybiztosi minősége a mai napon megszűnt, minden előkészületet megtesz a fogadtatásra.

Az érkezés ideje.

Az egész városban elterjedt ma az a hír, hogy a királyi biztos már holnap megérkezik Debrecenbe.

Ez a hír nem felel meg a valóságnak.

Vaday László úgy ad a elő, hogy legjobb esetben *hétfőn* jöhet. Ellenben abból a körülményből, hogy a *diszszázadot kedden délelőtt 11 órára rendelték ki* a pályaudvarhoz, az következtethető, hogy Naszádi királyi biztos a kedden délben érkező gyorsvonattal jön Debrecenbe.

A királyi biztos segéd személyzete.

Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Kristóffy belügyminister kinevezte már a kir. biztos segéd személyzetét is, amely le fogja kíséni Debrecenbe. A segéd hivatal tagjai a következők: Zelei Lajos miniszteri osztálytanácsos, Krajcsik Ferenc miniszteri segédtitkár, Rásó István és Sárpy István segéd fogalmazók, Tapler József számellenőr és Petrisch Gyula irodatiszt.

Kortörténeti adatok.

Nyílt titok, hogy Naszádi királyi biztossá történt kinevezését Boda Dezső barátságának köszönheti. — Boda volt az, aki Kristóffy előtt lefestette Naszádi képességeit és úgy állította oda, mint aki a helyzettel teljesen ismerős és mindenképen okosan fog intézkedni.

A nyílt titkok közé tartozik az is, hogy Naszádi *oláh* származású.

Ugy mondják, hogy mielőtt a bírói pályára lépett, *Napluhácz Juon* volt a becsületes román neve.

Akik közelebből nem ismerik a királyi biztost, azoknak szól az a jellemzés, hogy Naszádi kicsi testalkata dacára meglehetősen erélyes ember. Tablabiró korában — óh boldog idők? — keveset beszélt, ellenben sokat cselekedett.

Hogy megfordítja a szekér rudját az az idő kereke. Most majd sokat beszélhet, — de ugyan édes keveset cselekedhet . . .

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— március 2.

Olvasgatott — szegény! — a fekete cárról,
A fekete cárnak sok viselt dolgáról,
Olvasta, hogy a vér immár olcsó lesz...
S szónokolni kezdett az utca szögletén:
„Emberek én vagyok a hatalmas Isten,
Kitől igazságot, büntetést nyer minden.
A cárt elítélem isszonyu halálra,
Legyen igazság a földön valahára!”
— Az emberek pedig csak hallgatták . . .

— Az emberek pedig csak hallgatták . . .
nézték . . .
Örült . . . bekisérték.

Márciusi embervásár.

— márc. 2.

Itt van a tavasz első hónapja és most láttuk igazában a piac utcán, hogy a tél az embereket hogy tönkre tette, nem maradt egyebök, mint az a rongy, mely rólok lelóg.

Ilyen embervásár, mint most volt a Piac utcán, régen nem volt Debrecenben.

Annyi rongyos, kiéhezett embert régen nem lehetett látni, mint ma, ebben a gazdag Debrecenben.

Kétségbeesett, tönkre ment, agyon csigázott népség volt ez, de nem a munkától, mert az nálunk nincs, de az éhségtől, szenvedéstől, nyomortól.

A vidékről is besereglettek ezek az alakok, mert otthon nem volt már semmijök sem, eladták az utolsó gunyát, az utolsó párnát s most bejöttek ide a városba, hátha kerülné itt dolog, hát ha akadna egy jó hely, hol fizetést is lehetne kapni és jól lehetne lakni.

Mert bizony nem utolsó dolog az, amikor a gyomor korog, a test erőtelen s a do logra képtelen.

Valóban ssomorú látványt nyújt egy ilyen kép. Ott ácsorognak a piacon ezek a szerencsétlen páriák, alkuszna rájuk, akár csak valami portékára s legrosszabb esetben eladják magukat, úgy a hogy lehet.

Ide jutottunk már, hogy a magyar embernek saját országában nincs se keresete, se betévé falatja, a politika megemészette országunkat s most már csak a koldusbot van hátra.

— a — b

A négy évszak a színházban.

— márc. 2.

A debreceni jótékony négyelet választmányából alakult rendezőbiz. serényen dolgozik a négy évszak bemutatásán. Ragyogó, fényes, gazdag színpompájú előadás lesz ez, a mennyiben a legszebb toalettekben majdnem másfél százán működnek közre. A rendezőségnek sikerült az összes szerepeket betölteni úgy hogy az első próbaértekezletet legközelebb megtartják. — A négy évszakot két egymásután következő estén mutatják be és ez alkalomból műkedvelők is játszanak egy kedves darabot és a rendezőség még egyéb érdekes programmszámokról is gondoskodik. A négy évszak királynői, a tündérek, táncosok, Mátyás király udvara, a rókavadászat káprázatos látványt fognak nyújtani. A színházi helyek ez alkalomra 50 százalékkal lesznek emelve. Mi, akik a tervet, a festői kosztümöket, a rendezőség mindenre kiterjedő gondosságát láttuk, mondhatjuk előre is, hogy ez az előadás szebb és ragyogóbb lesz, mint a milyen az operában volt.

Ma délután három órakor tartotta a jótékony négyelet olvasó próbáját a négy évszakra a városi színház színpadán. Szín

házunk színpada megtelt ez alkalommal szebbnél szebb asszonyokkal és leányokkal a természet legszebb virágos kertjévé varázsolták városunk szépei a különben rozoga színpadot. Élénkebbé tették a képet az ott megjelent bájos gyermek-arco és tarkította az uniformis, meg a résztvevő férfiak csoportja.

Zilahy Gyula színigazgató néhány meleg szóval üdvözölte a jótékony négyelet megjelent szereplőket és felolvasta a négy évszak mozgó élőkép rendezői szövegét, miközben megpróbálta nagyjából az egyes évszakok felvonulását azon célból, hogy meggyőződjön, vajjon befogadja-e a színpad külön elhelyezésében a mintegy százharminc szereplőt. Ma még fogalmat sem alkothatt a néző arról a káprázatos képről melyet az élőképek nyújtani fognak. A felvonulások és tablósoportozatok részletes tervét Letzter József dolgozza ki, hogy a szereplők mindegyike érvényre jusson és megfelelő színkörünyezetet nyerjen a tablóban. Kosztüm-kérdésekben, a ruháknak színösszeállításában készséggel felvilágosítással szolgál a hozzá forduló szereplőknek.

A részletpróbákat, mert több ilyenre lesz szükség Zilahy Gyula és Letzter József együttesen fogják vezetni, segítségükre lesz ebben a munkában Perczel Karola is, ki a táncon kívül a mozdulatok szépségeit fogja tanítani. Az egy felvonásos darabok betanítását Zilahy Gyula személyesen fogja vezetni.

— **A tanács magatartása.** Ma délelőtt még nem tudták a városházán, hogy a királyi biztos kinevezése már meg is jelent a hivatalos lapban. Pusztán a debreceni reggeli lapok, híradása nyomán még délelőtt összeültek bizalmas értekezletre a tanács tagjai, hogy jövődő magatartásuk felett megállapodásra jussanak. Megállapodniok azonban valamely határozott formában nem sikerült. Általában az volt a nézet, hogy be kell várni a közgyűlés direktíváit.

— **Meghívás** A Szt László dalegyelet évi rendes közgyűlését a Varga utcai rómkath. elemi fiúiskola IV. osztályu tantermében f. é. március hó 11 én délután 2 órakor tartja meg. Tisztelettel felkérjük az összes választmányi, működő és pártoló tag urakat, szíveskedjenek a közgyűlésen megjelenni. Tárgyak: 1. Évi jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése, számadások és költségelőirányzat. 3. Számvizsgálók választása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

— **Tavasz felé . . .** Ugy kacérkodik a nagy, égő, tüzes golyóbis ott fenn a nagy kék ég között, mintha már egészen a bimbó fakasztó évszakban volnánk. Pedig de messze vagyunk még attól. Olyan jó meleg a napsugár, érezni éltető erejét. A szobába besurruló napsugár hamiskán játszik a porlepte tárgyakon. Most végig csuszik a szekrényen, majd amott a képen tündöklök az üvegtábla csillogó fényével. Künn az utcákon is meglátszik a melegebb időjárás hatása. — Délelőtt megélnékül a korzó szép asszonyokkal, kicsi babákkal és takaros bonnokkal. Sétálnak föl le, örülnek a természet lassankénti ébredésének. Csak aztán ezeket a szép, meleg napokat meg ne keserüljük!

— **Értesítés.** A debreceni izr. hitközség előljárátsága ezennel értesíti a t. tagokat, hogy a hitközség új szervezeti szabályzatának 16 § a értelmében a hitközségi jegyző által összeállította az 1906 és 1907. évekre érvényes virilis névjegyzéket és ezt a hitközségi irodában (József kir. herceg u. 26. em.) a Deák Ferenc utcai templom előcsarnokában és a Kápolnási utcai imaházban közszemlére kitette azzal a figyelmeztetéssel, hogy a t. tagok a névjegyzék ellen legkésőbb f. évi március 10-ig bezárólag írásbeli felszólalással élhetnek. Később érkezett felszólalások figyelembe nem vétetnek.

— **Szenzációs bűnügyek.** A mintegy másfél évvel ezelőtt történt ismeretes hajduböszörményi gyilkosság, tettese Z. Fekete

Imrénének, továbbá a Méliusz-téri bűntény elkövetésével gyanuba fogott és az eliene felmerült bizonyítékok alapján vád alá helyezett Sóvágó János bűnügyében, Hoffmann vizsgálóbíró a vizsgálatot tegnap befejezte s így az áprilisi esküdtzéki cikluson mindkét szenzációs bűnpör tárgyalásra kerül.

— **„Zion”** debreceni betegsegélyző egyesületnek március 4 én, délelőtt 10 órakor az izraelita hitközség tanácstermében (József kir. h. utca, emelet) tartandó rendes évi közgyűlésére. ifj. Schwarz Vilmos, elnök. Simonovits Dezső, titkár. Napirend: 1. Jelentés az 1905. évi ügykezelésről. 2. Az 1905. évi zárszámadás és a számvizsgáló bizottság erre vonatkozó jelentésének meghallgatása. 3. Egy háromtagu számvizsgáló bizottság kiküldése az 1906. évre. 4. Esetleges indítványok.

— **Az új iparosok.** A múlt hó második felében az alábbi iparosok váltottak iparigazolványt: Párty Sándor órás, Csapó u. 11. sz., ifju Kovács Béla asztalos, Csonka-u. 26. sz., Szerdahelyi Adolf szobafestő, Sziv-u. 17. sz., Beregszászi Károly heates, Csapó u. 11. sz., Csigei Eduárd szobafestő, Honvéd-u. 13. sz., Adorján János talyigás, Olajút 13. sz., Dézsi László építési vállalat, Vénkert 71. sz., Szabó Sándor gyorsan száradó festékgyártás és árusítás, Kölcsei-u. 18. sz., Augurt Antal kávéház, Sas u. 4. sz., Szabó Sándor kőműves, Kölcsei u. 18. sz., Veres József kőműves, Hadházi-u. 7. sz., Kandel Márton vendéglős, Hatvan u. 8. sz., Kaiser Salamon butor és varrógép kereskedő, Hatvan-u. 2. sz., Sanga Gyula szatócs, Csapó u. 41. sz., Varga Károly szénkereskedő, Salétrom u. 2. sz., Schwarz Antónia férfi ruha kereskedő, Sas-u. 3. sz., Bignió János szénkereskedő, Hatvan-u. 5. sz., Winkler Kálmán szatócs, Vendég u. 26. sz., Weisz Májerné széna, szalma kereskedő, Hatvan-u. 35. sz.

— **Elkobozták a „Szabadságot”.** Lapunknak a „Szabadság”-nak mai számát elkobozták. Délelőtt 9—10 óra között megjelent a kiadóhivatalban Mihályi readórfelügyelő két rendőrrel és dr. Várady Sándor kir. ügyész rendelkezésére bocsátotta a talált lappéldányokat. Azután sorra járva a térszékeket mindenütt foganatosította a rendelkezést. A kir. ügyész dr. Király Péter ügyvédnek vezérhelyen közölt „Legfőbb hatalom” című cikkében és a vármegyei közgyűlési tudósításban királysértést fedezett fel.

— **A harmadik öngyilkos.** A köz-kórházban ma délelőtt meghalt Vermes Jolán, az a szerencsétlen 16 éves cseléd leány, aki a napokban gyufaoldattal megmérgezte magát. A boldogtalan teremtés ellen — mint megirtuk — ugyanis egy Nagy Gábor nevű cipész segéd alávaló merényletet követett el s azért lett öngyilkos, mert meggyalázva nem akart élni. Holttestét, miután kétségtelen, hogy a halál oka mérgezés, nem fogják felboncolni. Így az ügyészség ma megadta eltemetésére az engedélyt. A merénylő suszter legény ellen megindult a büntető eljárás. A jeles alakot holnap kihallgatja Hoffmann vizsgálóbíró és ha bűnössége bebizonyul nyomban letartóztatja.

— **Porubszky látogatásai.** Porubszky Jenő, a kir. tábla elnöke ma meglátogatta a városházán hivatalukban az összes tanácsosokat. Akit nem talált ott, hátrahagyta neki névjegyet. A táblai elnök figyelmesége nagyon jól esett a tanács politikailag exponált tagjainak.

— **Templomrablás.** Tegnap éjjel vakmerő betörés történt a közeli Derecske községben. Eddig ismeretlen tettesek az ablakon keresztül behatoltak a római katolikus templomba, honnan elraboltak egy ezüst kelyhet és a szentség tartót. Az esetet a derecskei csendőrség táviratban tudatta a debreceni rendőrséggel, mely megtette az

intézkedéseket a templomablók kérekerítésére, ha azok esetleg Debrecen felé vennék utjokat. A nyomozással Dobos rendőrbiztos lett megbízva.

— **Diák-hely a színházban.** Amit szeptemberben elvett a város a jobb kezével, most szeretné visszadni a diákoknak — balal. Arról van szó, hogy a színházi bizottság legutóbbi ülésén felmerült az az eszme, hogy jó volna a második emeleten külön helyet elkülöníteni a diákságnak. Az eszme tetszett s a kivitel módjait megállapításával a mérnöki hivatal biztáka meg. Ebben a dologban ma helyszíni szemlét tartott a tűzvizsgáló bizottság Körner Adolf tanácsos elnöklésével. A bizottság úgy javasolja a második emelet elválasztását, hogy a diák hely baloldali rész legyen.

— **Az ásványolaj rendelet elhalasztása.** Az ásványolaj rendelet ügyében az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés által a kereskedelmi és belügyi minisztériumoknál folyamatba tett eljárás kapcsán arról értesülünk, hogy a belügyminisztérium szintén elfogadta a rendelet ellen felhozott érvényesítőket és a rendelet életbelépését bizonytalan időre elhalasztotta. Ezzel fogva egyelőre eszik annak szüksége, hogy az érdekeltek kereskedők a rendelet által elírt tartályokat és biztosítási készülékeket beszerezzék.

— **A tisztaság megrágult.** Régi igazság, hogy a kultúra drága multság. Mentől magasabbra emelkedik a köznevelődés, annál több kerül a mindennapi élet. Valamelyik statisztikus a szappanfogyasztást mondotta a kultúra hőmérőjének. Ez az okoskodás nem sokára meg fog bukni, mert a drágaság általános emelkedésével, különösen a zsiradékok megrágulásával most már a — szappan ára is fölment. A háziasszonyok elkéseredetten panaszkodnak, hogy most már nagymosásokat se lehet gyakrabban tartani, mert drágább lett a szappan. A nagyközönség a szappan használatával is úgy fog majd élni, mint husztogasztással. A városi fogyasztási hivatal élő tanu rá, hogy amióta megrágult a hus, jóval kevesebb a fogyasztás. Amennyivel drágább lett a szappan, annyival kevesebbet fogyasztanak s a kultúra hiába emelkedik, a kultúra hőmérője nem fog fölebb szállni. A statisztikusok kénytelenek lesznek más hőmérőt keresni.

— **A belügyminiszter és a tisztviselők.** Az ország több törvényhatóságában a köztisztviselők megtagadták a kormányrendeletek végrehajtását és az így tanúsított ellentállás következményei elől úgy akartak menekülni, hogy nyugdíjaztatásukat kérték. A belügyminiszter most leiratban értesítette az összes törvényhatóságok tisztviselőit, hogy a fentebb említett szempontból benyújtott nyugdíjaztatási kérvényeket a minisztérium nem fogja elintézni, hanem egyszerűen visszaküldi az egyes tisztviselőknek azzal a meghagyással, hogy haladéktalanul végezzék kötelességüket, és ha a kötelességteljesítést megtagadják, nem számíthatnak semmiféle nyugdíjra, mert a kormány nyomban helyettesíteni fogja őket és így elesnek minden fizetési jogosultságtól.

— **Kilencszáz cseresznyemag a gyomorban.** A maga nemében páratlanul álló esetet közöl egy müncheni orvosi folyóirat. A múlt nyáron egy beteget hoztak be a kórházba, de már annyira rosszul volt, hogy beszélni sem tudott. A gyomra pedig irtózatosan fel volt puffadva. A hozzátartozói elmondták, hogy a beteg cseresznyét evett és hihetőleg magvastól este a gyümölcsöt s az ártott meg neki. Az orvosok azonnal gyomormosáshoz fogtak, amit azonban a beteg

nem állt ki, úgy hogy narkotizálni kellett. Még jóformán hozzá sem fogtak a gyomromosáshoz, a beteg érverése megszűnt s pár perc alatt maga is meghalt. Ekkor azután felvágták az orvosok az egész gyomrát, a melyben nem kevesebb mint 900 darab cseresznyemagvat találtak. Legtöbb mag volt a vastagbélben és ez okozta a gyomor módfelett való felpuffadását is, míg a halál közvetlen okául bélesavarodást állapítottak meg.

— **Az ideai hadgyakorlatok.** Részről jelentik, hogy az ideai magyarországi hadgyakorlatokat teljesen elkülönítve fogják tartani az osztrák tartományokban állomásozó hadtestekéitől. A magyarországi 4., 5., 6., 7., 12. és 13 ik hadtestek csupán zászlóalj- és ezredgyakorlatokat fognak tartani és a brigád hadosztály- és hadtestgyakorlatok elmaradnak. A gyakorlatok Magyarországon szeptember 15 én fognak beveződni. — A hadgyakorlatok ilyen megszorításos alakulásának elrendelése a magyar csapattestek állományi viszonyaiban leli magyarázatát. — Hiteles forrásból nyert értesülések szerint Magyarországon a 33 000 behívott póttartalékos közül 8000 egyáltalában nem jelentkezett. Különösen három hadkiégszítő parancsnokság és ezek közt is leginkább Kecskemét területén mutatkozik nagy hiány. Egy ezrednél, melyhez 800 embert hívtak be, 500 egyáltalán nem jelentkezett. Legjobban érezhető a hiány az utászcsapatoknál, ahol a hiány 25 százalék. A baj szílyosan érinti a haditengerészetet is. A nyári hajóraj kiállításához 2000 ember hiányzik. Ha ezt valami módon nem tudják pótolni, a hajóhadnak redukált legénységgel kell tengerre szállania, ami által a gyakorlatok teljesen értéktelenné válnak.

— **Lekaszálta a fejét.** Zalaegerszegről jelenti tudósítónk: A fonyódi fürdőtelepen tegnap hajnalban Ticz László fonyódi lakos kaszával a szó teljes értelmében levágta Zsinkó Ferenc 25 éves fonyódi vinczellér fejét, ki nyomban meghalt. Ticz László a fonyódi hajótöltés építésénél volt mint felügyelő alkalmazva, de ez állását elvesztette. Azt hitte, hogy Zsinkó Ferenc volt az oka annak, hogy ő a munkavezetői állásából kiesett és ezért állott boszut. Tegnapelőtt bál volt Fonyódon. Reggel felé, midőn látta, hogy a nép már hazafelé készül, haza szaladt, kaszát fogott, kiállt az út mellett levő fa mellé és midőn Zsinkó arra ment, elfugrott és minden szó nélkül levágta a fejét, úgy, hogy az mindjárt a törzstől két méterre elgurult. A gyilkos elmenekült.

— **Máramarossziget kegyelele.** Máramarosszigetről jelentik: Máramarossziget, Prielle Kornélia szülővárosa is kivette gyászát a nagy művésznő halála alkalmából. A város házában, a polgári olvasókönyvtárban, a kaszinóban, a Szabó Aurél házában, hol a Kornélia-emlékek vannak elhelyezve, gyászlobogó lengett. A város a koporsóra gyönyörű babérkoszorút küldött, a melyet K. Jónás Ödön műegyetemi rektor helyezett a ravatalra. Koszorút küldtek még Várady Gábor, Hetényiék, Szabó Aurélék és még számosan. A halálesetről ifj. báró Perényi Zsigmond főispánt értesítették, ki a temetésen is résztvett. Máramarossziget városának hő vágya volt, hogy a nagy művésznő, ki egész életében nagyon szerette Máramarosszigetet és többször fölkereste azt, ott pihenjen emlékei között.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

x **Végeladás! Mentze Henrik újdonságok áruhaza Piac és Szent Anna utca sarkán teljesen feloszlik, az összes raktáron levő árukat beszerzési áron alul árusítja el.** 113—x 1.

x **Ninos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olesósága miatt mindeki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

Álarcos tragédia.

A mérnöknek kalandos szerelme.

Firenzei história: Az itteni törvény-szék egy nagyon sajátzerű, különös és izgatató családi tragédia dolgában tartott tárgyalást. A bűn, amely az igazságszolgáltatást sokáig foglalkoztatta: emberölés s aki elkövette: Martini Messimo mérnök, a feleségének gyilkosa.

A mérnök 1900 ban házasodott. Millet Amélie, egy francia mérnökötársának a leányát vette el, akivel azonban egy napig sem élt boldogan. A fiatal asszony el is akart válni, de az ura ellenezte a válást. A kényszerített együttlét sok könyvet fakasztott az asszony szeméből, sokat panaszkodott a szüleinek és rokonainak, mivel aztán látta, hogy senki sem akar segíteni a bajon, elhatározta, hogy — vigasztalást keres.

Házasságának második esztendejében, január közepén fényes álarcos bál volt Firenze egyik ur szállójában. Martini Amélie is elment a bálra, fehér ruhában, fehér álarcot. Érdekes alakját mindenki észrevette s a férfiak nyomban körülfogták. A fiatal asszony igen jókedűen és elmésen beszélgetett mindenkivel, végül azonban kiadta az utját mindenkinek és magára maradt Fenini Roberto ügyvéddel, aki nagyon megtetszett neki. Az ügyvéd igen melegen udvarolt neki, mert finom elméssége és előkelő magatartása meghódította. Reggel hat óráig voltak együtt a bálban, akkor aztán elváltak.

Azután találkoztak néhányszor mulatságokon, de csak álarcos mulatságokon, utóbb pedig az ügyvéd lakására is elment az asszony. Az arcát azonban nem láthatta, mert sűrűn elfátyolozta s mielőtt levette volna a fátyolt, fölvette az álarcot.

Két esztendeje elmúlt már, hogy a mérnöknek Feninihez járt s az arcát még mindig nem láthatta a szerelmes férfi.

A rejtelmes asszony konok titokzatos-sága nagyon izgatta a fiatal férfit. Elmondta a dolgot barátainak is, de azok sem tehetek egyebet, mint hogy csodálkoztak, esetleg találgattak. Egyik másik meg is látogatta az ügyvédet, a mikor tudta, hogy az asszony nála van, mindig délután s ha éppen jókedvében volt az asszony, egy pillanatra megjelent a férfiak közt. Szótlatlanul jött és szótlatlanul tűnt el, csak éppen kacérokodni akart kicsit a — veszedelemmel.

A múlt esztendőben, február elején te-állított Feninihez Martini. — Az ügyvéd a fogadó szobába vezette a látogatóját, a ki hivatalos dologban jött hozzá. Hosszadalmasan mondta el a dolgát, de egyszer abbahagyta és megkérdezte:

— Nem zavarom valamiben ügyvéd urat?

— Nem, de hogy zavar, mondta Fenini. Van ugyan nálam valaki, de az szívesen vár.

— Talán hölgy? kérdezte Martini, aki nagyon kikapós ember.

— Igen Még pedig igen érdekes. Alarcos.

— Ugyan ki lehet?

— Azt nem tudom, mert az arcát sohasem láttam.

— Ez rendkívül izgató dolog, mondta Martini. Soha sem látta? És mióta ismeri?

— Több mind két esztendeje.

— Pompás! Elragadó! kiáltotta a mérnök lelkesedve. Két esztendő óta mindig csak álarcosan látta?

Fenini fölállt és bement a harmadik szobába. Nemsokára újra megjelent, karján a sűrű ruhás és fehér álarcos hölgygel. Mikor az asszony megpillantotta a mérnököt, elkialtotta magát.

— Massimo!

Az ügyvéd megdermedten nézett az asszonyra, Martini pedig elővette a revolvert és közvetlen közelből háromszor rálőtt az asszonyra, a feleségére. Az asszony nyomtan meghalt.

Erős fölindulásban elkövetett emberölésért fogta pörbe a bíróság Martinit. A törvényszék az esküdtek igazmondása alapján fölmentette, mert elfogadta azt a védekezési, hogy nem tudott magán uralkodni.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, márc. 3.: „Baccarat.“ Színmű. Vasárnap, márc. 4. d. u.: „Ember tragédiája.“ Dráma. (Bérlet-szünet.)

Este: „Gül-Baba.“ Operett. (Bérlet-szünet.)

Hétfő márc. 5. „Gül baba.“ Operette. (A) Kedd, márc. 6. „Baccarat.“ Színmű. (B) Szerda, márc. 7. „Szécsi Mária.“ Vigjáték Szerényi Gizella felléptével. (C)

Csütörtök, márc. 8. „Fromon és Risler.“ Színmű Szerényi Gizella felléptével „A“

Péntek, márc. 9. „Folt amely tisztít.“ Dráma Szerényi Gizella felléptével. (B)

Szombat, márc. 10. „Gül baba.“ Operett. Vasárnap, d. u. „Csöppség.“ Vigjáték. Bérlet-szünet.

Este: „Hunyadi László. Opera. Bérlet-szünet. Bérlet-szünet.

* **Gül baba.** A Gül baba előadása ma is szép zámú közönséget vonzott a színházba. Ugy látszik a nagyszerű operett még többször eredményez telt házat. Az előadás gördülékeny, jó volt. A szereposztásban némi változás történt. Békés szerepét ugyanis Árkossy vette át. Továbbá a beteg Huber Miksa karmester helyett a zenekart a katonai dirigens dirigálta.

* **Gül baba.** E nagyszerű daljáték iránt nemcsak Debrecenben, hanem a vidéken is oly nagy az érdeklődés, hogy a színház igazgatósága az általános kérésnek engedve vasárnap és hétfő estére tűzte ki az újabb előadásokat.

* **Embertragédiája délután.** Az igazgatóság számos szóbeli és levéli kérelemre elhatározta, hogy az Embertragédiáját az Eszterházy-féle fényes díszletekkel a rendes esti előadás szereposztásával vasárnap délután előadja. A darab előadásaira a vidékről is nagyon sok előjegyzés történt eddigig.

TAVIRATOK.

Megrabolt esperes.

Máramarossziget, márc. 2. Szikszay Zoltán ev. ref. esperes lakásán, febr. 27-én éjjel a hivatalos irodahelyiségét felhörték, a Wertheim szekerényt átfurták és több ezer korona készpénzt és papirokat raboltak el

Sikasztó közjegyző segéd.

Brassó, márc. 2. Wachmann közjegyzői segéd nyolevanezer korona elsikkasztása után megszökött. A rendőrség nyomozza.

Apró forradalmak.

Páris, márc. 2. A Haute Loire, Lozere és Ardèche-megyéből a leltározás alkalmából érkező hírek még mindig nyugtalanítóak. A lakosság vasvillákkal fölfegyverkezve, erőszakkal eltorlaszolja a templomokat. Hir szerint a csendőrség és a katonaság utasítást kapott, hogyha másképp nem megy, dinamittal robbantsák fel a templomajtókat. A lakosság izgatottsága óriási. Komoly eseményektől tartanak.

A szultán csalafintasága.

Konstantinápoly, márc. 2. Konstantinápolyi távirat szerint Abdul Hamid szultán államcsínyt akar elkövetni, a trónöröklés rendjének megváltoztatása céljából. A szultán ugyanis el van tő kelve, kedvenc fiát Burhaneddint a törvényes trónörökös Mohamed Revéd kijátszásával trónra ültetni. A távirat szerint Törökország nagy bonyodalmak küszöbén áll.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, márc. 2.

(Déli zárlat.)

Buzakinál: és vételkedv kedvezőbb. Nyugodt irányzat mellett 25,000 métermázsa került forgalomba változatlan árak mellett. Egyéb gabonanemek közül tengeri nyugodt, árpa változatlan, a többi forgalom nélküli. Idő: változó.

Buza áprilisra	16.76—78
Buza májusra	névleges.
„ októberre	16.70—72.
Rozs áprilisra	13.70—72.
„ októberre	13.40—42
Zab áprilisra	15.44—46.
„ októberre	12.66—68.
Tengeri májusra	13.80—82.
„ júliusra	13.96—14.—
Repece augusztusra	27.70—90.

Városi Színház.

Bérlet 129. szám (C)

Szombaton, 1906. évi március hó 3-án: Ujdonság! Itt másodsor: Ujdonság!

Baccarat.

Színmű 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Lebourg Charles báró	—	Békés Gyula.
Lebourg báróné	—	Ardai Ida.
Heléna	—	Markovits M.
Lebourg Amedée	—	Szakács Andor.
De Briat herceg, tábornok	—	Deési Alfréd.
De Brechebal Armand gróf	—	Krasznay Ernő.
De Chacéroy Róbert	—	Ternyei Lajos.
Bragelin	—	Sarkadi Vilmos.

Holnap, vasárnap, márc. 4-én, két előadás:

Délután:

Ember tragédiája.

Drámai költemény.

Este:

Gül-Baba.

Operette.

Szerkesztői-posta.

T. G. Azért nevezik az uzsorásokat vampiroknak? Azért, mert vérszopó állatok. A vampyr ugyanis amerikai denevérfaj, amelyről az a monda járja, hogy rácsap az alvó emberekre és álmukban kiszívja a vért. Innét vampyr mindenki, az a ki az embereket kiszívolyozza és mások rovására gazdagodik meg.

E. M. A jó Isten szolgálhat N. I. ur életrel. Eddig azt sem tudtuk, hogy „vajon ki ő és merre van hazája!“ Nem sokára majd megismerkedik vele Őa is, más is!

Közgazdaság.

A robbanó anyagok tartásáról és szállításáról rendelkező 112771 sz. belügyminiszteri rendelet, mely ellen a kamara állástfoglalt volt, felfüggesztetett, s ezen felfüggesztés a „Budapesti Közlöny“ f. é. március hó 2-án megjelent számában közhírré tétetett.

Magyar Királyi Államvasutak üzletvezetősége Debrecen.

1200/1906 szám.

Pályázati hirdetmény.

A szilágysági h. é. vasut Szilágy-Somlyó állomásán tervezett épületbővítési munkák kivitele tárgyában ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben 1906. évi március hó 20-án délután 12 óráig a magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújthatók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni

A létesítendő magas építvények a következők:

1. A meglévő földszintes felvételi épület átalakítása és összesen 104 m² alapterületű két új toldalékkal való kibővítése.

2. A meglévő anyagkamarának egy 8. 45. m² alapterületű új toldalékkal való kibővítése.

Az épületek tervei, a szerződési tervezet és feltét füzetek a magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályában, valamint a nagykarolyi osztálymérnökség hivatalos helyiségeiben a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyan ott az ajánlati szöveg és ajánlati költségvetés 2 koronáért megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el „Ajánlat a Szilágy-Somlyó állomáson létesítendő magas építmennyi munkákra.“

Bánatpénz fejében legkésőbbben 1906. évi március hó 19-én délelőtti 11 óráig, 500 azaz ötszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtatnak el.

Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debrecen, 1906. február hó 28-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnézésnem díjaztatik.)

SOK PÉNZT

takaríthat meg, ha

Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyet

készpénz vagy részletfizetésre

— m o l n o k —
vásárol.

Érdeklődőknek tehát minden esetben ajánlatos e tárgyban hozzánk fordulni és mi készpénzzel teszünk díjtalanul ajánlatot.

Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság
BUDAPEST, Andrásy-ut 9. szám.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.
a szőlészeti kincse.

A phyloxera ellen áll!!
Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlővesszők mérsékelt áron kaphatók!
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m

BUDAPEST ÉJJEL

című szenzációs könyv

második kiadása

most jelent meg.

Írta:

Benedek László (Adrien)

Ára: 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles bázshelyekké földdaraboltatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletfizetési feltételek mellett eladó.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac-u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref. egyház küldöttsége.

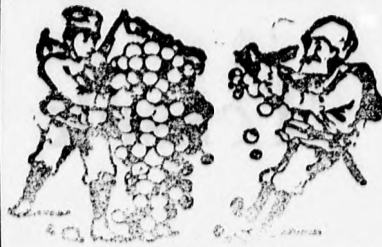
A ki egészséges, első szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós lelkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Szerb-Csanádon Torontál v. a hol szokvány minőségű I. rendű fás gyökeres és sima szőlővesszők, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben — ugyanazonfajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott

fajok. — Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő-levél közül itten csak egy. Tek. Vityé Miklós urnak, Szerb-Csanád. A nekem szállított 2000 drb. I. minőségű gyökeres oltvány 14—15 drbig mind megfogamzot s így azokat mindenkinek a legjobban fogom ajánlani. Már ez idén t. i. az első évben 3 egy-kettő-négy r. hajtást hoztak, mely körülmény általános feltűnést keltet. Biztosítom, hogy szükségletemet mindig Önél fogom fedezni. Szívvelyes üdvözléssel Kuuszt Sebő, Egres.

Az elmúlt rendkívüli száraz nyári folyamán ismét a

Küküllőmenti Első szőlőoltványtelep

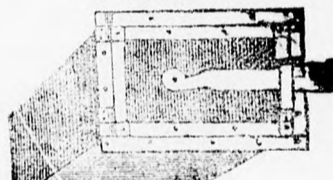
(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 25 N.-Küküllőmegye) volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít. és árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve

NYAVALYATÓRÉS!

A nyavalatyatörés, görcs és más ideges állapotba szenvedőkön, kórjelen iratot. Ingysz és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszertár” által Majna-Frankfurt

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM

Budweiseri és honi gyarmányu porcellán valamint Mel-dinger köpeny és öntött vaskályhák, megen szer-kezetű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.** és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. **LŐPOR ÁRUDA Ujdonság!** BRONWNIÖG is né-tőlfegyver 1904. m. Szén- és fakosarak, melegvédők fürdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és kcsik, mosdó-készletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók és facsarók gummi átvonattal.

Szakkorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekszékek-, kocsik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak, kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdiszesebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac-u. 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerék, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi esokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznővényeimet a legrészebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnagyobb pontossággal, legrészebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést: kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedése Debrecen, Kossuth-utca.

Ne

Tessék

Mutatványszámot

Kérni !

mert a ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget **AZ UJSÁG** politikai napilapra április hó 1-től számítva, annak azonnal megindítjuk a legjobb magyar lapot :

AZ UJSÁG-ot,

de az előfizetést csak április hó 1-től számítjuk. — Előfizetési árak :
Egy hónapra 1 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona, félévre 14 korona, egész évre 38 korona.

Az Ujság

Gyönyörű

Husvétii

Ajándékát :

„AZ UJSÁG ALBUM”-át.

Az Ujság minden előfizetője megkapja 75 fillér portó beküldése ellenében, a ki **AZ UJSÁG**-ra egy félévre egyszerre, negyedévenként vagy havonként, de félévi kötelezettséggel előfizet.

Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, **Budapesten,**
VII., Kerepesi-ut 54 szám.